| | |
|---|---|
| **TÒA ÁN NHÂN DÂN**<br>**HUYỆN VĂN GIANG**<br>**TỈNH HƯNG YÊN** | **CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**<br>**Độc lập – Tự do – Hạnh phúc** |
| Số: 07 /2025/QĐST-DS | *Văn Giang, ngày 15 tháng 01 năm 2025* |

# QUYẾT ĐỊNH
# SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
## V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

**TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN VĂN GIANG - TỈNH HƯNG YÊN**

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

*Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp*: Bà Đỗ Thị Thoa - Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Bà Lưu Thị Thủy - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên tham gia phiên họp: Bà Phạm Thị Thúy - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 01 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 45/2024/TLST-DS ngày 25 tháng 10 năm 2024 về "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2025/QĐST-DS ngày 06 tháng 01 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. ***Người yêu cầu***: Chị Phùng Thị H, SN: 1987

Địa chỉ: số nhà D, ngõ B, phường M, thị xã K, tỉnh Hải Dương.

***2. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:***

- Anh Nguyễn Quang K, sinh năm 1986
- Bà Lưu Thị B, sinh năm 1962
- Chị Nguyễn Thị Hiếu P, sinh năm 1998

Cùng HKTT: thôn Bến, xã Phụng Công, huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên

Chỗ ở: thôn Phi Liệt, xã Liên Nghĩa, huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên.

-Chị Nguyễn Thị H1, SN 1983

Địa chỉ: thôn C, thị trấn V, huyện V, tỉnh Hưng Yên.

-Cháu Nguyễn Trí N, sinh ngày 01/02/2011

-Cháu Nguyễn Quang A, sinh ngày 28/9/2015

Cùng địa chỉ: số nhà D, ngõ B, phường M, thị xã K, tỉnh Hải Dương.

***3. Người làm chứng:***

-Ông Đỗ Văn G, sinh năm 1973

Địa chỉ: thôn P, xã L, huyện V, tỉnh Hưng Yên.

-Bà Lưu Thị H2, sinh năm 1964

Địa chỉ: thôn P, xã T, huyện V, tỉnh Hưng Yên.

Tại phiên họp: Có mặt bà B, chị H1 và chị P; Vắng mặt chị H, cháu N, cháu Quang A, ông G, bà H2.

## NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

***Theo đơn yêu cầu và các lời khai trong quá trình giải quyết việc dân sự, Người yêu cầu – chị Phùng Thị H trình bày*:**

Chị kết hôn hợp pháp với anh Nguyễn Quang K ngày 03/11/2010. Vợ chồng chung sống hạnh phúc cho đến ngày 10/9/2018 anh K chở chị và con đi trên đường về nhà thì gặp tai nạn. Anh K bị chấn thương sọ não, phải điều trị tại bệnh viện cả năm trời, anh giữ được tính mạng nhưng lại bị ảnh hưởng thần kinh, anh không còn nhận thức được như người bình, mất trí nhớ, không còn nhận thức được người thân, không còn tự sinh hoạt cá nhân được mà phải có người thân chăm sóc giúp đỡ. Nhiều khi anh K còn điên loạn, nổi khùng, đập phá đồ, đánh người. Chị, các con và những người thân khác cũng đã bị anh K đánh.

Từ ngày anh K bị tai nạn, chị hết sức cứu chữa, chăm sóc cho anh, bố đẻ chị cũng đồng hành cùng chị chăm sóc cho anh cho đến khi anh ổn định về nhà. Tuy nhiên áp lực từ cuộc sống cộng với nhiều vấn đề khác nảy sinh trong gia đình khiến cho chị trầm cảm, sức khỏe giảm sút. Năm 2022 chị và các con đã về nhà bố mẹ đẻ chị ở để chị chữa bệnh, phục hồi sức khỏe. Từ đó chị đã ở nhà bố mẹ đẻ và nuôi dưỡng hai con cho đến nay. Anh K ở tại gia đình anh, do mẹ đẻ anh là bà B trực tiếp chăm sóc.

Chị và anh K có hai con chung là cháu Nguyễn Trí N sinh ngày 01/2/2011 và cháu Nguyễn Quang A sinh ngày 28/9/2015. Hiện các cháu đang do chị nuôi dưỡng. Anh K đã không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên không còn khả năng lao động. Vậy nên chị nhận hoàn toàn trách nhiệm nuôi cả hai con đến khi các cháu đủ tuổi thành niên.

Nhận thấy hôn nhân không còn hạnh phúc, mục đích hôn nhân không đạt được, chị quyết định xin ly hôn anh K nhưng anh K lại bị tâm thần nên không thể giải quyết được mà cần người giám hộ hợp pháp cho anh để đại diện cho anh trong vụ án ly hôn với chị. Vì vậy chị yêu cầu Tòa án tuyên bố anh K bị mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định mẹ chồng chị là bà Lưu Thị B là người giám hộ hợp pháp cho anh K theo quy định pháp luật.

***Những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là các con anh K cháu N và cháu Quang A** đều xác nhận từ sau khi bố các cháu bị tai nạn giao thông năm 2018, bố bị mất trí nhớ, bố không còn nhận ra các cháu và bất cứ ai trong gia đình, bố không còn khả năng nhận thức như một người bình thường, bố không thể nói được nữa, các sinh hoạt cá nhân bố cũng không tự làm được. Thỉnh thoảng bố còn lên cơn đập phá đồ đạc, đánh người, các cháu và cả mẹ cháu đều bị bố cháu đánh nhiều lần, vẫn còn sẹo. Mẹ do chăm sóc bố nên đã bị ốm, 3 mẹ con về nhà ông bà ngoại ở từ năm 2022 đến nay. Mẹ vẫn thường xuyên cho anh em cháu về thăm bố và bà nội. Các cháu đều đồng ý với các yêu cầu của mẹ, các cháu đồng ý để bà nội giám hộ cho bố, nuôi dưỡng, chăm sóc bố cháu. Do các cháu còn nhỏ, mẹ còn phải nuôi dưỡng nên các cháu chưa có khả năng để giám hộ hay chăm sóc, nuôi dưỡng bố. Các cháu xin vắng mặt tại phiên họp giải quyết vụ việc.

***Những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là mẹ anh K - bà B, các chị em gái anh K là chị H1, chị P đều xác nhận:**

Vào ngày 01/8/2018 âm lịch, anh K trên đường chở vợ con từ quán gội đầu về đến gần nhà thì gặp tai nạn giao thông, bị chấn thương sọ não phải điều trị tại bệnh viện 8 tháng trời. Toàn thể gia đình dốc hết sức lực, tiền của, thời gian để chạy chữa cho anh K tuy nhiên chỉ cứu được mạng sống cho anh chứ thần kinh thì mất hoàn toàn do chấn thương sọ não quá nặng. Anh K mất hoàn toàn toàn trí nhớ, không nhận biết được một ai và không nói được, hay nổi khùng, nổi điên, đập phá, đánh người, có khi cởi trần, cởi chuồng chạy ra ngoài đường, anh to khỏe nên hàng xóm cũng sợ bị anh đánh, họ đều phải đóng cửa sợ anh chạy sang làm loạn. K không đội mũ bảo hiểm nên bây giờ bị ám ảnh, nhìn thấy ai anh K cũng bắt đội mũ, nhìn thấy người qua đường không đội mũ là anh xông ra bắt người ta đội, thậm chí ai ở trong nhà anh K cũng bắt đội mũ, nếu không làm theo thì anh nổi khùng nên cứ phải đội đến khi anh không để ý thì bỏ ra. Hàng ngày K vẫn phải uống an thần. Năm 2023 bố anh K mất vì bệnh ung thư. Vợ con anh K bỏ về nhà ngoại từ năm 2022. Chị H1 ở nhà chồng, hiện chỉ trong nhà chỉ còn bà B, anh K và chị P. Tuy nhiên chị P cũng đi làm, không về nhà thường xuyên nên bà B là người trực tiếp chăm sóc anh K. Anh K đang được hưởng trợ cấp xã hội đối tượng người khuyết tật nặng, mức hưởng 750.000đ/ tháng.

Bà B, chị H1 và chị P đều đồng ý với yêu cầu của chị H về việc tuyên bố anh K bị mất năng lực hành vi dân sự và đồng ý để bà B được giám hộ cho anh K vì chị H đang xin ly hôn anh nên đối lập về quyền lợi với anh K, hai con anh K còn nhỏ chưa đủ khả năng để giám hộ, bà B là mẹ đẻ đồng thời còn mạnh khỏe, minh mẫn, có đủ điều kiện để chăm sóc, giám hộ cho anh K.

***Những người làm chứng là ông G, bà H2 đều xác nhận:** Anh K sau khi bị tai nạn giao thông điều trị gần một năm tại Bệnh viện nhưng chỉ giữ được mạng sống còn trí nhớ mất hoàn toàn, không còn nói được, chỉ ú ớ, không nhận biết được một ai, hay nổi khùng, nổi điên, đập phá, đánh người khiến hàng xóm không ai dám đến gần.

***Kết quả xác minh** tại chính quyền thôn P, thôn B, UBND xã P, trạm y tế xã P thể hiện: Anh Nguyễn Quang K do bị tai nạn chấn thương sọ não nên hiện nay bị mất trí nhớ, không còn nói được, không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Mọi sinh hoạt phải có người thân giúp đỡ. K đang được trợ cấp xã hội diện người khuyết tật năng, mức trợ cấp 750.000đồng/ tháng. Mẹ K là bà B đang trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng K. Bà B là người hiền lành, có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, có nhân thân tốt, không có hành vi ngược đãi người thân, luôn chấp hành tốt pháp luật, không vi phạm gì.

Quá trình giải quyết việc dân sự, Toà án nhân dân huyện Văn Giang đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 30/2024/QĐ-TA ngày 14/11/2024 trưng cầu V thực hiện giám định sức khoẻ tâm thần đối với Nguyễn Quang K. Tại kết luận giám định sức khoẻ tâm thần theo trưng cầu số 379/KLGĐ ngày 31/12/2024 của V đã kết luận: *"Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Quang K bị bệnh mất trí nhớ sau chấn thương sọ não. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm*

*1992 bệnh có mã số F02.8. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi".*

**Tại phiên họp hôm nay:**

- Chị H vắng mặt, chị có đơn xin vắng mặt tại phiên họp, chị giữ nguyên yêu cầu tuyên bố anh K bị mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị chỉ định mẹ đẻ anh K là bà Lưu Thị B là người giám hộ cho anh theo quy định pháp luật.

- Bà B đồng ý với các yêu cầu của chị H, bà đồng ý giám hộ cho anh K.

- Chị H1 và chị P cũng đồng ý với các yêu cầu của chị H, đồng ý để cho bà B giám hộ cho anh K.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Văn Giang phát biểu ý kiến:

Về tố tụng: Quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng quy định tại khoản 1 điều 27, điểm a khoản 2 điều 35, điểm a khoản 2 điều 39, điều 363, 365, 366, 369, 377 Bộ luật tố tụng dân sự. Người tham gia tố tụng đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ tố tụng theo quy định tại điều 362, 367, 376 Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của chị H, tuyên bố anh Nguyễn Quang K mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời xác định bà Lưu Thị B là người giám hộ của anh K. Bà B có các quyền và nghĩa vụ theo quy định tại Điều 57, Điều 58 của Bộ luật Dân sự.

Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị H phải chịu 300.000đồng lệ phí giải quyết việc dân sự.

## NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Văn Giang, tỉnh Hưng Yên nhận định:

**[1]. Về tố tụng:** Tại phiên họp, Người yêu cầu và một số người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan và những người làm chứng vắng mặt và đều đề nghị được vắng mặt tại phiên họp. Vì vậy, căn cứ Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt những người này.

**[2]. Xét yêu cầu của chị H về việc tuyên bố anh Nguyễn Quang K mất năng lực hành vi dân sự:**

Căn cứ lời khai của chị H, của cháu N, cháu Quang A, bà B, chị H1, chị P, bà H2, ông G và kết quả xác minh tại chính quyền địa phương cùng các chứng cứ khác có trong hồ sơ, có đủ căn cứ xác định: Năm 2018 anh K bị tai nạn giao thông, bị chấn thương sọ não, đã được gia đình cho điều trị tại Bệnh viện T1 nhưng chỉ hồi phục về thể chất, anh bị mất hoàn toàn trí nhớ, hay nổi khùng, đánh người, mọi sinh hoạt phải có người thân chăm sóc, giúp đỡ. Anh đang được hưởng trợ cấp xã hội diện người bị khuyết tật nặng, mức hưởng mỗi tháng 750.000 đồng. Bà B là mẹ đẻ anh K đang trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc anh.

Tại kết luận giám định sức khoẻ tâm thần theo trưng cầu số 379/KLGĐ ngày 31/12/2024 của V đã kết luận: *"Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Quang K bị bệnh mất trí nhớ sau chấn thương sọ não. Theo phân loại bệnh quốc*

*tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F02.8. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi".*

Như vậy, yêu cầu của chị H và quan điểm của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Văn Giang về nội dung vụ việc là có căn cứ nên sẽ chấp nhận yêu cầu của chị H về việc tuyên bố anh K mất năng lực hành vi dân sự.

**[3]. Về việc xác định người giám hộ:**

Anh K có vợ là chị Phùng Thị H và 02 con là cháu Nguyễn Trí N và cháu Nguyễn Quang A. Bố anh K ông Nguyễn Văn T đã chết năm 2023, mẹ anh là bà Lưu Thị B, anh K có chị gái là Nguyễn Thị H1 và em gái là chị Nguyễn Thị Hiểu P. Anh K đang do bà B trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng.

Xét: Chị H là người giám hộ đương nhiên của anh K theo quy định pháp luật nhưng chị lại từ chối việc giám hộ cho anh vì anh chị đã ly thân từ năm 2022, chị đang đề nghị Tòa án giải quyết ly hôn với anh K, quyền lợi của anh chị đang đối lập. Hai con anh K chưa thành niên, chị H đang phải nuôi dưỡng nên không đủ điều kiện để giám hộ cho anh. Bà B là mẹ đẻ anh K, đang trực tiếp chăm sóc tốt cho anh K, bà có đủ các điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 của Bộ luật Dân sự. Chị H đề nghị để bà B là người giám hộ cho anh K; cháu N, cháu Quang A, chị H1, chị P và bà B đều đồng ý. Căn cứ khoản 3 Điều 53 của Bộ luật Dân sự, xác định bà B là người giám hộ đương nhiên của anh K.

**[4]. Về lệ phí:** Người yêu cầu là chị H phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

Vì các lẽ trên,

## QUYẾT ĐỊNH

**1. Căn cứ:**

- Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, 361, 366, 367, 371, 372, 376, 377, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;
- Điều 22, 46, 47; 48, 49, 53, 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự;
- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Uỷ ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án;

**2.** Chấp nhận yêu cầu của chị Phùng Thị H.

Tuyên bố anh Nguyễn Quang K; sinh năm 1986; thường trú tại thôn B, xã P, huyện V, tỉnh Hưng Yên; tạm trú tại thôn P, xã L, huyện V, tỉnh Hưng Yên là người mất năng lực hành vi dân sự.

**3.** Xác định bà Lưu Thị B; sinh năm 1962(mẹ đẻ anh K); thường trú tại: thôn B, xã P, huyện V, tỉnh Hưng Yên; Tạm trú tại thôn P, xã L, huyện V, tỉnh Hưng Yên là người giám hộ đương nhiên của anh Nguyễn Quang K. Bà Lưu Thị B có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự.

**4.** Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự**:** Chị Phùng Thị H phải chịu 300.000đồng lệ phí dân sự sơ thẩm, đối trừ với số tiền tạm ứng lệ phí chị đã nộp theo biên lai thu tiền số 0002998 ngày 25/10/2024, chị H đã nộp đủ lệ phí.

**5.** Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo Quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

*Nơi nhận*:
- Phòng KTNV và THA TAND tỉnh Hưng Yên;
- VKSND tỉnh Hưng Yên;
- VKSND huyện Văn Giang;
- Chi Cục thi hành án dân sự huyện Văn Giang;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ;

**THẨM PHÁN**

**ĐỖ THỊ THOA**